

Заяата ёно заншалнай

ШАГАЙ НААДАНДА ЭДЭБХИТЭЙ ХАБААДАБА

Исай Калашниковай нэрэмжэтэ номой санда буряад үндэһэтэнэй заншалта "Шагай нааданда" үхибүүдые хургаха зорилготой уулзалга болобо.

Багша Цымжит Бадмажаповна Банзарова шагай наадануудай дүримүүд тухай, ямар нааданууд байдаг бэ гэһэн хөөрөө дэлгээбэ.

Буряад зон үбэлэй хүниин утада залуу хүгшэнгүй шагай наададаг байгаа. "Шагай няһалалга", "Харбалга", "Шүүрэлгэ", "Шагай таалсаан", "Мори урилдаан" гэхэ мэтэ олон янзын нааданууд байдаг юм. Шагай (лодыжки, пальчики) хадаа хониной шагайтын яһанай үзүүр таладань байдаг яһан. Шагай ягааад буунаб, тэрээгээрээ "хонин", "ямаан", "үхэр", "морин", "тэмээн" гээд, табан хушуун малай нэрээр яһануудаа нэрлэдэг байна. Шагай-

нуудаа элдэб үнгөөр шэрдэжэ гоёодог юм. Урда сагта 60 гаран элдэб янзын шагай наадан дэлгэрһэн юм. Мэдээжэ уран шүлэгшэн Даша-Рабдан Дамбаев "Мэлхэй" гэжэ шагай наада үхибүүдтэ харуулжа байхыень нэгэтэ хараа бэлэйб. Үхибүүдые түргэн бодолго бодохые, мэргээр оножо харбахые, ухаагаа сэсэнээр гүйлгэхые хургадаг, хэндэ хэды шагай адха соонь нюугаатай гээшэб гэжэ таалсаха, бэе бээе хүлээсэтэй, эбтэйхэн байжа наадахые хургадаг гүн гүнзэгы удхатай үндэһэтэнэймнай наадан эндэ ерэхэн үхибүүдтэ нааршаагдаба. Тэдэнэрэй һонирхол дүүрэн шарайнуудые, нюдөө ялалзуулан, багшыё анхаралтайгаар шагнахыень харахадаа, би тон ехэ баяртай байгаа. Номой санда хүдэлдэг Любовь Владимировна Гомбоева, Людмила Соломоновна Андреева, хэлэ бэшэгэй эрдэмтэн,

багша Цымжит Бадмажаповна Банзарова гэгшэд иигэжэ шагай наада харуулжа, үхибүүдые шэнэ һонин юумэндэ хургана, табан хушуун мал, малай нэрэнүүдые мэдэжэ абаха болоно, үхибүүд энэ һонирхолоо үргэлжлүүлжэ, номой санда ерэдэг болохо ха юм. Содном Чагдуров, Саша Евдоченко, Сережа Карлов, Алена Банзарова, Андрей Карлов, Диана Евдоченко, Вера Андреева, аха дүү Саша,

Золто Онгороевууд, Женя Шотхонова, Саша Убодоева, Аяна Балданова, Алтана Будаева, Янжима Надмитова болон бусад хотын хургуулинуудай хурагшад И.Калашниковай нэрэмжэтэ номой санда ерэжэ, шагай нааданда хураба. Шагай нааданда эдэбхитэй хабаадаһан үхибүүд ном шанда хүртэбэ.

**Намжилма
БАЛЬЖИНИМАЕВА.**